

27.10.2005

EM

Sverigefinländarnas delegation
c/o Sverigefinska Skolan i Upplands Väsby
Hovslagaregatan 25
194 31 UPPLANDS VÄSBY
e- post esko.melakari@zeta.telenordia.se
www.sverigefinne.nu

Till
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM
im@justice.ministry.se
Ju2005/5486/IM

Remiss till betänkandet "Det blågula glashuset - strukturell diskriminering i Sverige SOU 2005:56"

1. ALLMÄNT

I direktivet till utredningen har den strukturella diskrimineringen definierats bl.a. som "regler, normer, rutiner, vedertagna förhållningssätt och beteenden i institutioner och andra samhällsstrukturer som utgör hinder för etniska och religiösa minoriteter att uppnå lika rättigheter och möjligheter som majoritetsbefolkningen har".

Eftersom den strukturella diskrimineringen enligt Sverigefinländarnas delegation är det svåraste hindret för den sverigefinska nationella minoriteten att uppnå jämställdhet med majoritetsbefolkningen är avsaknaden av begreppet "nationella minoriteter" ur sverigefinsk synvinkel en grundläggande brist för hela utredningen.

Om man till definitionen lägger till begreppet "nationella minoriteter" kan Sverigefinländarnas delegation ställa sig bakom definitionen av begreppet. Detta är av största vikt eftersom just den strukturella diskrimineringen beträffande sverigefinnarnas rättigheter i samhället är enligt Delegationen och även ur Europarådets ministerkommitténs (kommitténs rapport augusti 2003 till regeringen) synvinkel det centrala problemområdet för den sverigefinska nationella minoriteten.

Att i direktivet glömma bort de nationella minoriteternas situation trots riksdagens enhetliga beslut om "Nationella minoriteter och minoritetsspråk" den 2 december 1999 är beklagansvärt och i sig ett exempel på strukturell diskriminering från statsmaktens sida gentemot de nationella minoriteterna. Att vi dvs. "sverigefinnar inte existerar i det svenska samhället" är beskrivande för betydelsen av strukturell diskriminering för oss. Tyvärr förekommer (och har även tidigare framkommit) denna typ av diskriminering förutom på statlig även på regional och framför allt på lokal nivå i samhället.

- Själva definitionen av strukturell diskriminering i direktivet för kommittén visar således i sig att denna typ av diskriminering mot sverigefinnar förekommer t.o.m. på regeringsnivå.

2. STRUKTURELL DISKRIMINERING MOT DEN SVERIGEFINSKA NATIONELLA MINORITETEN

2.1 Europarådets kommentarer till det konkreta genomförandet av Sveriges åtaganden

Som grund till riksdagsbeslutet om nationell minoritetspolitik 2.12.1999 undertecknade och ratificerade Sverige 1.6.2000 två av Europarådet antagna, juridiskt bindande, internationella konventioner nämligen Europarådets konvention om historiska minoritetsspråk och Europarådets konvention för skydd av nationella minoriteter.

Genom dessa konventioner förband sig Sverige att "ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoriteterna så att de hålls levande" (Regeringskansliet, Faktabladd, Ju 04.15, November 2004). I Faktabladdet konstateras också bl.a. följande: "Sveriges nationella minoriteter är samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar. Minoritetsspråken är samiska, finska, meänkieli, romani chib och jiddisch".

I samband med ratificeringen lämnades övervakningen av att Sveriges åtaganden uppfylls till Europarådet och dess ministerkommitté som i augusti 2003 lämnat sin första rapport om uppföljandet av Sveriges minoritetspolitiska åtaganden till regeringen.

Ministerkommitténs rapport föregicks av expertkommitténs digra rapport ECRML (2003) 1, Strasbourg, 19 June 2003 i vilken riktades kritik mot genomförda åtaganden av vilka majoriteten berörde den strukturella diskrimineringen av sverigefinnar (och övriga nationella minoriteter). (Som bilaga en sammanfattning av expertkommitténs kritik. Ur sammanfattningen framgår den centrala kritiken som även Sverigefinländarnas delegation riktat mot regeringen beträffande genomförandet av åtagandena gentemot den sverigefinska nationella minoriteten. Till huvuddel berör kritiken i båda fallen strukturell diskriminering.)

3. ETT ANTAL EXEMPEL PÅ STRUKTURELL OCH POLITISK DISKRIMINERING AV DEN SVERIGEFINSKA NATIONELLA MINORITETEN

3.1 Kommuner och landsting/regioner

Ett av de största problemen vid genomförandet av den nationella minoritetspolitiken ur sverigefinsk synvinkel är vilket även Europarådet i sin rapport konstaterar, diskrepansen mellan de av Sveriges riksdags beslutade åtaganden och kommunernas/landstingens vilja att konkret genomföra dessa åtaganden.

Vid våra kontakter har flertalet av kommuner/landsting konstaterat att det för deras del räcker med integrationspolitiken. De minoritetspolitiska åtagandena gäller enbart förvaltningsområdet för finska dvs. Haparanda, Övertorneå, Pajala, Gällivare och Kiruna kommuner - allt detta mot Sveriges nationella åtaganden enligt Europarådets minoritetspolitiska konventioner.

Eftersom en stor del av beslut som berör den sverigefinska nationella minoriteten är kommunala t.ex. beträffande utbildning, omsorg och kultur innebär kommunernas principiella syn att de konkreta minoritetspolitiska åtagandena inte genomförts. En viktig del i detta sammanhang är regeringens bristande vilja till information om den nationella minoritetspolitiken och de nationellt bindande juridiska åtagandena i detta sammanhang.

Kommunernas negativa attityder till den nationella minoritetspolitiken mot statsmaktens åtaganden som skall gälla för hela landet är utmärkt exempel på strukturell diskriminering.

Som resultat av Europarådets kritik tillsatte regeringen en särskild utredning beträffande möjligheten att utvidga förvaltningsområdet för finska att omfatta även Stockholms- och Mälardalsregionen.

- Utredningen lämnade sitt delbetänkande "Rätten till mitt språk SOU 2005:40" i början av juni 2005 till regeringen. Åtgärder enligt slutsatserna som framläggs i betänkandet skulle i hög grad försvåra denna typ av strukturell diskriminering. Genomförandet av förslagen i betänkandet med utökandet av förvaltningsområdet för finska och införande av en lagstiftning som berör hela landet skulle innebära ett stort steg mot minskad strukturell diskriminering av den sverigefinska nationella minoriteten som är företrätt i varje svensk kommun.

3.2 Utbildning

3.2.1 Grundskolan

Utbildning i och på modersmålet är en nyckelfråga för en minoritets överlevnad. Så är också fallet för sverigefinnarna. Knappast någon annan fråga har diskuterats så intensivt och väckt så starka känslor som just frågan om rätten till undervisning i och på modersmålet. Frågan har varit känslig för beslutsfattare och kontroversiell för språkforskare som under den fas när hemspråksundervisningen och modersmålsklasserna byggdes upp hamnade i två motsatta läger beträffande vägvalet till språkinläring. Hos sverigefinnar råder allmänt en uppfattning om att finska språket under hela efterkrigstiden trots ett antal riksdagsbeslut utsatts för ett assimilationstryck och att finskans roll i den svenska skolan begränsats till ett minimum (*Lainio 1996, 2001*). Denna uppfattning bekräftas av Skolverket som i sin kartläggning av undervisning i och på minoritetsspråk konstaterar att elever som tillhör de nationella minoriteterna "i någon mån varit utsatta för diskriminering i form av assimilationstryck" (*Skolverket Dnr 2000:3438 och Dnr 01- 01:2751*). I princip samma slutsats visade Skolverkets rapport "De nationella minoriteters utbildningssituation Dnr 2005:498" kommer till ungefär samma slutsats.

Ett exempel på beslutsfattarnas negativa syn visas av Riksrevisionsverkets rapport om hemspråksundervisningen från hösten 1990. I RRV:s rapport som väckte het debatt om hemspråkundervisningens vara eller inte vara kritiserades undervisningen hårt.

Riksrevisionsverkets rapport kritiserades av forskare som Kenneth Hyltenstam och Veli Tuomela (*1996*) som ansåg kritiken vara osaklig och belysa enbart de negativa och rent ekonomiska sidorna av modersmålsundervisningen. Trots detta ledde rapporten till att

samhällsklimatet när det gäller undervisning i och på invandrar- och minoritetsspråk blev mer negativt och att regeringen med hänvisning till RRV uppmanade kommunerna till besparingar inom området.

RRV:s rapport fick även det resultat att regeringen i sin budgetproposition för läsåret 1991/92 föreslog en nedskärning av anslagen till invandrarundervisningen med 25 procent. Riksdagen godtog dock inte detta utan beslutade anta regeringens förslag på så sätt att prutningen skulle omfatta hela skolan och inte enbart invandrarundervisningen. Signaler från statsmakten om en nedskärning av anslaget till invandrarundervisningen, den häftiga debatt som följde på RRV:s rapport och riksdagsbeslutet ledde till att Kommunförbundet år 1992 gjorde en kartläggning av effekterna av de minskade anslagen. I Kommunförbundets rapport, sammanställd av Martin Nilsson, konstaterades att antalet elever som fick hemspråksundervisning under läsåret 1991/92 minskade med 5 600 elever vilket utgjorde åtta procent av elevunderlaget. Antalet lärartimmar minskade under det berörda läsåret med 28 600 timmar, vilket är en nedgång med en tredjedel.

Som resultat av den uppkomna turbulensen och de kontinuerliga problemen med genomförandet av hemspråksreformen minskade antalet elever som erbjöds och som erhöll modersmålsundervisning kraftigt. Av Skolöverstyrelsens och Skolverkets statistik framgår att 15 000 elever eller 62 procent av de till undervisningen berättigade eleverna deltog i början av 1990- talet i modersmålsundervisningen. Motsvarande antal hade fram till 1998 sjunkit till 6 000 elever och 42 procent. Skolverkets rapport "Flera språk – fler möjligheter" från år 2002 visar att den negativa trenden fortsatt även efter detta. I en bilaga till rapporten, sammanställd av Veli Tuomela, konstateras att "modersmålsundervisningen är idag en lågt prioriterad verksamhet i skolan" och att "eleverna i grund- och gymnasieskolan får studiehandledning endast i en liten omfattning trots att de har rätt till detta". Tuomela slår också fast att eleverna idag kan få ämnesundervisning på sitt modersmål endast i ett tiotal kommuner.

I den kartläggning som Skolverket på regeringens uppdrag efter Riksdagens minoritetspolitiska beslut genomförde år 2000/2001 "Undervisning i och på de nationella minoritetsspråken – kartläggning av situationen 2001 Dnr 2000:3438" bekräftas en dramatisk nedskärning som under 1990- talet drabbat undervisningen i och på finska. Detta trots att finskan fick en viss särställning inom skolan redan i mitten av 1980- talet.

Enligt Skollagen har alla elever med ett annat modersmål än svenska rätt att studera sitt modersmål både i grund- och på gymnasieskolan under förutsättning att språket är ett dagligt umgängesspråk hemma och att en undervisningsgrupp omfattar minst fem elever i en och samma kommun. För elever som tillhör den samiska, tornedalska eller romska minoriteten är kommunen dessutom skyldig att anordna modersmålsundervisning även om elevernas språk inte är ett dagligt umgängesspråk hemma även om det är bara en elev som vill läsa språket.

Anledningen till undantaget för de tre minoritetsgrupperna är enligt Skolverket att "samhället särskilt vill värna om dessa minoritetsspråk, vars ställning även som umgängesspråk inom familjen har försvagats snabbt sedan femtiotalet". I Skolverkets rapport 2005:498 föreslås att även

sverigefinnar skall omfattas av regelverket för samiska, romska och tornedalska elever. En sådan förändring skulle innebära en kraftig förstärkning av finskans ställning inom det svenska skolväsendet. I sin sammanfattning av undervisning i och på minoritetsspråken slår Skolverket 2000 fast att villkoren för de fem nationella minoriteterna är mycket olika och att alla minoritetsgrupperna genom assimilationstryck i någon mån varit utsatta för diskriminering. Skolverket konstaterar vidare att "även om det inte längre är i enlighet med den officiella politiken, så finns det ett tryck från majoritetssamhället på de enskilda individerna inom minoritetsgrupperna att assimileras. Detta kommer också till uttryck i den diskrepans som finns mellan lagstiftningen som tillförsäkrar elever som tillhör de nationella minoriteterna stöd till utveckling av modersmålet och den kulturella identiteten och de begränsade möjligheter till undervisning i och på modersmålet som flertalet minoritetselever har tillgång till." (vissa utdrag i texten bygger med författarens medgivande till delar i boken "Finskan - ett svenskt språk, Föreningen Norden 2003").

- Ovanbeskrivna exempel visar tydligt att undervisningen i och på finska från början av 1990-talet utsatts för en politisk diskriminering med enbart ekonomiska argument och utan ett pedagogiskt resonemang i sammanhanget och att denna diskriminering fortsatt även efter riksdagens minoritetspolitiska beslut..

3.2.2 Förskolan

I läroplanen betonas att den pedagogiska verksamheten skall utgå från varje barns behov och bidra till att barn tillhörande nationella minoriteter får stöd i utvecklandet av en dubbel kulturtillhörighet.

Idag finns ingen relevant statistik om antalet sverigefinska barn som får modersmålsstöd i den kommunala barnomsorgen. Utgår man ifrån att sverigefinska barn följer den allmänna trenden inom förskolan och att majoriteten av sverigefinska barn bor i storstäder, förorter, medelstora städer eller industriorter i vilka nedskärningen av modersmålsstödet inom förskolan varit kraftigast, kan man anta att de sverigefinska barnen under 1990-talet drabbats minst lika hårt som andra barn berättigade till modersmålsstöd.

Idag är den finskspråkiga förskoleverksamheten nästan obefintlig. Enligt tillgängliga uppgifter finns det sammanlagt ett trettiotal kommunala finskspråkiga förskolor eller förskoleavdelningar.

I Skolverkets rapport "Flera språk – fler möjligheter – utveckling av modersmålsstödet och modersmålsundervisningen 2002" slås det entydigt fast att modersmålsstödet så gott som upphört. I rapporten betonas betydelsen av att inlärning av ett nytt språk – svenska – bör ske genom barnens eget modersmål. I rapporten nämns inte särskilt barnen som tillhör nationella minoriteter särskilt utan de behandlas tillsammans med invandrabarnen.

I samband med Riksdagens minoritetspolitiska beslut antogs en särskild lag som berör även förskolebarn i förvaltningsområdena för samiska, finska och meänkieli. Enligt lagen om rätt att använda finska och meänkieli hos

förvaltningsmyndigheter och domstolar (SFS 199:1176) skall kommunen ge barn vars vårdnadshavare begär det möjlighet till plats i förskoleverksamhet där hela eller delar av verksamheten bedrivs på finska.

Lagen trädde i kraft den 1 april 2000 och omfattar Haparanda, Övertorneå, Gällivare, Pajala och Kiruna kommuner. I betänkandet "Rätten till mitt språk SOU 2005:40" föreslår utredaren att förvaltningsområdet för finska och därmed rätten till få modersmålsstöd på finska helt eller delvis på finska skulle omfatta även Stockholms- och Mälardalsregionen.

- Även om förslagen i utredningen skulle genomföras och att finskans ställning inom förskolan genom detta skulle förstärkas, skulle en stor del av sverigefinska barn komma att sakna möjlighet att erbjudas modersmålsstöd på finska. Detta står enligt Sverigefinländarnas delegation i strid med Sveriges åtaganden i Europarådets minoritetspolitiska konventioner.

3.3 Media

3.3.1 "Etermedia"

Det finns mycket konkreta utfästelser beträffande programverksamhet på finska i det aktuella programtillståndet för SR, SVT och UR. Trots detta har framför allt SVT:s ledning genomfört omfattande nedskärningar av sitt programutbud på finska. Dessa nedskärningar genomfördes trots att regeringen i sin redogörelse (19.3.2002) till Europarådet beskrev SVT:s finskspråkiga sändningsverksamhet enligt följande: "Swedish Television´s transmission time in Finnish includes the daily news broadcast "Uutiset" and the current affairs magazine "EKG". In addition, the children´s programme "Karamelli" is produced. All these programmes have subtitles in Swedish. In total, Swedish Television broadcast 116 hours in Finnish in 2001."

Ovanbeskrivet löfte har således inte hållits av SVT:s ledning. I sin proposition 2000/01:94 Radio och TV i allmänhetens tjänst 2002- 2005 konstaterade regeringen följande: "Även den finskspråkiga gruppen intar en särställning. Deras rätt till public service företagens sändningar måste anses ha en särskild karaktär med hänsyn tagen till såväl de historiska banden mellan Sverige och Finland som den finskspråkiga gruppens storlek." och vidare att "programföretagen skall beakta språkliga och etniska minoriteters intressen. Programföretagens insatser på detta område skall öka. Minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli och romani chib skall inta en särställning".

Enligt Sverigefinländarnas delegation var SVT:s beslut att minska den totala sändningsvolymen av finskspråkiga aktualitetsmagasin med över 60 procent ett flagrant brott mot sändningstillståndet och stred mot de beskrivningar som regeringen lämnat till Europarådet avseende sändningsvolymen av det finskspråkiga programutbudet. Sverigefinländarnas delegation lämnade i november 2002 en anmälan i frågan till Granskningsnämnde som i sitt beslut konstaterade att "Granskningsnämnden har inte någon anledning att enbart pga. det förhållandet att programmet Ekg vid provningstillfället lagts ned till förmån för andra finska sändningar, konstatera att det strider mot 15 § i sändningstillståndet. Nämnden, som har till uppgift att granska redan sända program, avskriver ärendet i den del som avser kritik mot sändningsvolymen och resursandelen år 2003".

Beträffande finska SR Sisuradio fanns det inom SR:s ledning långtgående planer på att skära ner SR Sisuradios budget till förmån för digitaliseringen av sändningar. SR Sisuradios anslag skulle med andra ord överföras från programverksamheten till tekniken. Det var först efter mycket hårda påtryckningar från sverigefinskt och politiskt håll som planerna kasserades. Den planerade nedskärningen av SR Sisuradios budget skulle ha inneburit stora svårigheter för kanalen.

I betänkandet SOU 2005:1 för ett nytt sändningstillstånd har utredningen kommit fram till övergripande ställningstaganden enligt vilka all detaljstyrning i det nya sändningstillståndet skall skalas bort och ersättas med beskrivningar enligt vilka programföretagen skall få ett större ansvar att inom friare ramar svara mot de intentioner som anges i sändningstillståndet.

Som erfarenheterna av programföretagens intentioner gentemot den finskspråkiga programföretagen visar är det tydligt att de nationella minoriteterna i vissa sammanhang är i behov av särlösningar och speciella "skyddsåtgärder" för att få sina rättigheter tillgodosedda. Beslutet av SVT:s ledning att skära ner volymen finskspråkiga sändningar och planerna på att överföra ekonomiska anslag från SR Sisuradio till "teknik" visar att de i många avseenden "svaga" målgrupperna som nationella minoriteter lätt blir måltavlor då programföretagen hamnar i ekonomiska svårigheter. Sverigefinländarnas Delegation anser därför

- att skrivningarna i det kommande sändningstillståndet beträffande den finskspråkiga programverksamheten följer intentioner som anges i det nu aktuella sändningstillståndet,
- att den finskspråkiga gruppen skall inta en särställning,
- att gruppen anses ha en särskild karaktär med hänsyn till såväl de historiska banden mellan Sverige och Finland som den finskspråkiga gruppens storlek,
- att programföretagens insatser på detta område skall öka
- att minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli och romani chib skall inta en särställning.
- att programföretagen i större utsträckning än tidigare beaktar de nationella minoriteternas språk och kultur i den del av programverksamheten som riktar sig till den "stora allmänheten".
- att beträffande sändningsverksamhet på finska inom public service företagen sverigefinnarna som grupp blivit diskriminerade.

3.3.2 Den sverigefinska pressen

Den samlade nationella minoritetspolitiken som Riksdagen beslutade om i december 1999 utgår från två av Europarådet antagna internationella konventioner (Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller

minoritetsspråk). Förutom riksdagsbeslutet är det Sveriges åtaganden i nämnda konventioner som styr genomförandet av konkreta åtgärder till skydd för nationella minoriteter och minoritetsspråk. Genom riksdagsbeslutet blev den nationella minoritetspolitiken ett i officiell mening nytt politikområde.

I och med att Sverige år 2000 undertecknade och ratificerade Europarådets konventioner överfördes uppföljningsansvaret av de juridiskt bindande konventionernas konkreta genomförande till Europarådet.

ER:s minoritetspolitiska konventioner tar upp olika samhällsområden som berör skyddet av nationella minoriteter och minoritetsspråk bland dessa mediafrågor.

I sin granskning av det konkreta genomförandet av den nationella minoritetspolitiken konstaterade Europarådet i sin rapport till regeringen från år 2003 (Dnr 2003:1897) bl.a. att "I dagens samhälle har media en viktig roll att spela när det gäller att befrämja användningen av regionala språk och minoritetsspråk. Kommittén uppskattar de särskilda åtgärder som vidtagits för att göra television- och radioprogram tillgängliga på regionala språk och minoritetsspråk. Kommittén förväntar sig att se en positiv utveckling på detta område vid sin kommande utvärdering i Sverige. Mindre positiva resultat har observerats när det gäller produktionen av tidningar på minoritetsspråken."

I sin rapport konstaterar Europarådet vidare att det från samhällets sida gjorts flera kartläggningar som berör den nationella minoritetspolitiken men att det saknas konkreta åtgärder till stöd för dessa grupper. Europarådet konstaterade också att det i det svenska samhället finns tecken på strukturell diskriminering gentemot nationella minoriteter.

Att regeringen i sina direktiv till kommittén särskilt nämnt presstödet till dagstidningar som riktar sig till nationella minoriteter är med utgångspunkt från målen för den nationella minoritetspolitiken och är helt i linje med Europarådets minoritetspolitiska konventioner.

- I all diskussion om konkreta åtgärder till stöd för nationella minoriteterna är det av vikt att inse att dessa grupper levtt och lever än idag under ett starkt assimilationstryck från majoritetssamhällets sida. Detta tryck är inte signifikant enbart för Sverige utan kan observeras även i andra länder.

Strukturella problem

Fram till idag har dagspressen som riktar sig till nationella minoriteter ur presesstödsynpunkt inte särbehandlats. De sverigefinska tidningarna har konkurrerat på lika villkor med majoritetspressen.

Att minoritetstidningar i jämförelse med majoritetspressen lever under helt andra betingelser har tills vidare på inget sätt beaktats. Som resultat av denna "diskriminering" kan man konstatera att t.ex. finskspråkig dagspress i stort sett saknas idag. Vid sidan av tidningen Ruotsin Suomalainen som utges en gång i veckan finns det i Sverige idag ingen annan dagstidning som utges på finska. Tidningen Ruotsin Sanomat (tidigare Invandrartidningen och Viikkoviesti) som till en början gavs ut en gång i veckan gjorde ett seriöst försök att öka sin utgivning att omfatta fem nummer i veckan. Det visade sig dock att den prenumerationsvolym som tidningen kom upp till inte räckte

till att täcka kostnaderna för utgivningen med följderna att tidningen i början av år 2005 hamnade på ekonomiskt obestånd och försattes i konkurs. Ödet för tidningen Ruotsin Sanomat visade tydligt att strukturella hinder var övermäktiga för en nyetablerad finskspråkig dagstidning i Sverige. Att ge ut "en rikstäckande finskspråkig lokaltidning" som Ruotsin Sanomat i verkligheten var tycks under rådande presstödsbestämmelser vara oerhört svårt om inte omöjligt.

I ljuset av misslyckandet med tidningen Ruotsin Sanomat är det tydligt att konstruktionen av dagens presstödsbestämmelser innehåller strukturella hinder som i princip omöjliggör utgivandet av en femdagars finskspråkig tidning.

Regelverket för statligt presstöd kan genom detta bryta mot Sveriges åtaganden i Europarådets minoritetspolitiska konventioner.

Den ekonomiska verkligheten

I avsaknaden av egna dagstidningar domineras den sverigefinska mediabilden av public service baserad etermedia. En förutsättning för existensen av denna media är ekonomiskt stöd från statsmakten.

Jämfört med det statliga anslaget till finskspråkigt public service baserat utbud är de ekonomiska stödet till den finskspråkiga dagspressen mycket begränsat och otillräckligt.

De finskspråkiga radio- och TV-sändningar är av ytters stor betydelse för den sverigefinska minoriteten och bör därför ytterligare utvecklas men utan dagspress med levande debatt haltar det totala medieutbudet avsevärt.

Utgivningen av en dagstidning på finska innebär bl.a. följande utmaningar:

- Sverigefinnarna är bosatta över hela landet. I varje svensk kommun finns en sverigefinsk koloni. Att i sin bevakning "täcka" hela den sverigefinska minoriteten innebär ett omfattande nätverk av medverkande med ökade personalkostnader som följd.
- I Sverige finns idag i motsats till situationen t.ex. i Finland ingen registrering av befolkningens språktillhörighet. Således saknas exakta uppgifter om personer som talar finska och var dessa är bosatta vilket innebär stora extra kostnader i marknadsföringen.
- På grund av den målgruppens storlek och det faktum att sverigefinnarna lever utspridda i landet är tidningarnas annonsmarknad begränsad. En stor del av annonsmarknaden som riktar sig till rikspressen eller lokaltidningar är inte intresserad av en rikstäckande finskspråkig "lokaltidning".
- Mycket av materialet som publiceras i tidningar måste översättas till finska med ökade kostnader som följd.

Vill statsmakten leva upp till målen i den av riksdagen beslutade nationella minoritetspolitiken dvs. att bevara de nationella minoritetsspråken levande på lång sikt är det av vikt att de finskspråkiga dagstidningarna tillsammans med tidningar utgivna på övriga minoritetsspråk garanteras tillräckliga ekonomiska resurser att täcka extra kostnader för utgivningen.

- Det är av vikt att regelverket för statligt presstöd utformas så att dagstidningar som utges på minoritetsspråk utformas så att dessa får

realistiska ekonomiska resurser att de med utgångspunkt från sin specifika situation kan vara ekonomiskt bärkraftiga.

Presstödet skall stödja mångfalden

Ett av de centrala målen för presstödet är att främja mångfalden. Sedan presstödsreglerna utformades i början av 1970-talet har det svenska samhället präglats av en kraftig omvälvning. Många av de tidigare livskraftiga lokaltidningarna har lagts ner eller köpts upp av stora (ofta utländska) konglomerat.

Att presstödet idag i allt högre utsträckning tilldelas internationella storägare främjar inte mångfalden hos dagspressen. Det "nya Sverige" med en mängd olika intressegrupper, språkliga minoriteter mm. har som resultat av denna utveckling hamnat vid sidan om möjligheter till statligt stöd. Man kan således med fog konstatera att dagens regelverk för det statliga presstödet i alla fall ur minoritetsperspektiv inte i tillräcklig utsträckning speglar Sverige av idag.

Framtida presstödsreglerna skall därför utformas så att de i högre grad än idag möjliggör en bredare bas för utgivning av dagstidningar med en ökad mångfald t.ex. beträffande utgivning på nationella minoritetsspråk som följd.

Ekonomiska resurser

Som ovan berörts är den sverigefinska nationella minoriteten en ur ekonomisk synpunkt svag befolkningsgrupp. Sverigefinnarna saknar ekonomiska resurser som skulle kunna garantera etableringen av nya sverigefinska dagstidningar.

Att i enlighet med rådande presstödsregler starta en ny finskspråkig dagstidning innebär under etableringsfasen stora ekonomiska uppoffringar och riskkapital som idag saknas.

- Det är därför av vikt att regelverket för det statliga presstödet utformas så att de nationella minoritetsgrupperna garanteras ekonomiska möjligheter till etablering av nya dagstidningar t.ex. i form av statliga garantier.

Som ovan beskrivits är den nationella minoritetspolitiken ett helt nytt politikområde i Sverige. Inrättandet av ett sådant innebär en ny inställning till dessa gruppers existensberättigande och särskilda behov då det gäller att bevara deras språk och kulturer på lång sikt.

En egen press är av central betydelse för utformandet av en dynamisk minoritetsgrupp. Dagspressen ger de nationella minoriteterna ett ansikte, förstärker deras identitet och bekräftelse av deras existens för grupperna själva och majoritetssamhället. Utan en levande debatt är risken för utarmning stor. Att man i Finland utger ett stort antal svenskspråkiga tidningar och att finlandssvenskarna är måna om dessa visar tydligt minoritetspressens betydelse.

Till skillnad från oss sverigefinnar har finlandssvenskarna en lång tradition av tidningsutgivning. Därtill har de helt andra ekonomiska (även privata) resurser till sitt förfogande.

- Den svenska minoritetspolitiken håller på att ta sina första "staplande" steg. Det är därför av vikt att presstödskommittén i enlighet med intentionerna i riksdagens minoritetspolitiska beslut och Europarådets

minoritetspolitiska konventioner skapar grundläggande möjligheter och ekonomiska resurser för utvecklandet av en levande minoritetspress i form av dagstidningar som riktar sig till nationella minoriteter.

- Som läget är idag är regelverket för statligt presstödd diskriminerande och ett utmärkt bevis på den rådande strukturella diskrimineringen.

3.4 Den psykiatriska vården

Statens folkhälsoinstitut publicerade i oktober 2002 en rapport om "Födelselandets betydelse – en rapport om hälsan hos olika invandrargrupper". Kartläggningen visade att sverigefinnars fysiska hälsotillstånd är sämre än majoritetsbefolkningens och att den psykiska hälsan är signifikant sämre än den hos den svenskfödda befolkningen. Av Folkhälsoinstitutets rapport framgår att den dåliga psykiska hälsan kan utläsas bland annat av sverigefinnars extremt höga självmordstal. Medan självmordstalet för svenskfödda män enligt Folkhälsoinstitutets rapport var 38 självmord per 100 000 individer var motsvarande siffra för finlandfödda män 71. Hos svenskfödda kvinnor var antalet självmord per 100 000 individer 16 medan det hos finlandfödda kvinnor var 27. Även antalet självmordsförsök visade en liknande tendens både för kvinnor och män. Beträffande antalet patienter för vård på psykiatrisk avdelning i åldrarna 25-64 år mellan åren 1994-1998 var enligt samma rapport andelen finlandfödda män dubbelt så hög och för finlandfödda kvinnor 60 procent högre än hos svenskfödda. Andelen insjuknade i schizofreni var enligt rapporten i ålderskategorin 25-64 år dubbelt så hög hos finlandfödda män och kvinnor jämfört med motsvarande ålderskategori svenskfödda.

Folkhälsoinstitutets rapport ger som tidigare konstaterats en oroande mörk bild av finlandfödda kvinnors och mäns psykiska hälsa.

Professor Jan Sundquist, universitetslektor Sven-Erik Johansson och generaldirektören vid Statens folkhälsoinstitut Gunnar Ågren konstaterade efter utgivningen av Folkhälsoinstitutets rapport i en debattartikel i Dagens Nyheter den 28 oktober 2002 följande: "Till att börja med kan vi konstatera att många invandrargrupperns sämre hälsa inte i första hand kan förklaras av biologiska eller andra individuella faktorer. De människor som kommer hit har varierande genetiska anlag liksom de som är födda här. Den viktigaste förklaringen till många invandrargrupperns hälsa finns istället på samhällsnivå. En av de allra viktigaste faktorerna är den utsatta position som många invandrargrupper i Sverige lever under oberoende av vad de har haft med sig i form av utbildning och arbetslivserfarenheter".

De ansåg vidare att många av de faktorer som spelar roll till den sämre hälsan är det möjliga att påverka. Enligt skribenterna är det möjligt att utjämna hälsoskillnaderna mellan olika etniska grupper men att det då krävs kraftfulla insatser från samhällets sida "med extra resurser till det förebyggande arbetet vid barnvårds- och mödravårdscentralerna och inom skolhälsovården." (*Debattartikel, Dagens Nyheter den 28 oktober 2002*)

Sverigefinnarna, som enligt Folkhälsoinstitutets kartläggning jämfört även med övriga undersökta etniska grupper, låg sämst till och under de senaste åren har den psykiatriska vården för finskspråkiga raserats. Detta gäller både

den psykiatriska vården för vuxna och finska barn- och ungdomspsykiatriska mottagningar. Ett tydligt exempel på oviljan från beslutsfattarnas sida organisera den psykiatriska vården för den sverigefinska minoriteten med andra ord ett exempel på strukturell diskriminering.

3.5 Sverigefinska handikappade

Nedan ett exempel från en finskspråkig synskadades vardag. Exemplet är hämtat från rapporten "Sagolandet – finskspråkiga synskadades vardag och fest i det svenska samhället" publicerad av Sverigefinska synskadadeförbundet 2005.

Jag är ogift och sedan 13 år helt blind. Eftersom jag inte ser någonting är jag i behov av hjälp utifrån. Jag är beroende av hemtjänst och hemsjukvård för matlagning, städning, tvätt, inköp av matvaror och medicinering. Jag skulle också behöva en assistent för att komma ut. Tyvärr har den kommunala hemtjänsten inte fungerat bra. Tidigare hade jag hemhjälp var tredje vecka. Hemtjänsten kom för att tvätta mina kläder och för att städa lägenheten. Idag får jag hjälp var sjätte vecka. Därtill besöks jag dagligen av en sjukvårdare som ser till att jag får mina läkemedel för dagen framför allt sprutor för min cancersjukdom. Under de senaste åren har jag haft elva olika sjukvårdare av vilka en har varit finskspråkig.

Varje fredag får jag matportioner á 400 gram för kommande veckan. Jag värmer maten i min mikrougn. Övriga inköp som filmjolk, bröd, smör och kaffe beställer jag varje onsdag. Varorna kommer på fredag. Eftersom personalen ständigt byts ut får jag inte alltid det jag beställt.

Jag kan inte gå ut och promenera eftersom det utanför huset finns en livligt trafikerad gata och jag har ingen ledsagare. Därför har jag börjat tappa orken i mina ben. För att få motion brukar jag gå ut i trapphuset, ta fast i räcket och promenera upp och ner de tre våningarna i huset. Jag har ju bott i samma lägenhet i 41 år och känner till trappuppgången väl.

På grund av min synskada kan jag inte läsa men jag har ett skarpt minne. Jag har i huvudet 23 telefonnummer så att jag kan ringa vid behov. Därtill kan jag utantill namnen på 11 läkemedel som jag tar dagligen.

Eftersom jag är finskspråkig skulle jag önska finskspråkig service från kommunen. Jag anser att det är samhällets skyldighet att ställa upp. Det är därför jag vägrar anlita privat service. Jag anser mig ha betalt min skatt för samhället.

Att få träffa folk utifrån är svårt eftersom jag sällan kommer utanför lägenheten. Min kontakt ut är i första hand telefonen. Jag driver mycket av tiden genom att lyssna på finskspråkiga radiosändningar t.ex. SR:s Sisuradio och Finska YLE:s mellanvägssändningar. Jag brukar också lyssna på taltidningar.

Om jag fick önska något skulle det vara en plats i ett finskspråkigt äldreboende. Jag har sökt efter en plats men inte blivit beviljad en sådan. Fram till pensioneringen har jag arbetat och betalat min skatt. Detta är tydligen samhällets tack för allt slit. Jag är inte bitter men tänker ibland att livet skulle kunna vara annorlunda...

- Den finskspråkiga servicen för sverigefinska synskadade är nästan obefintlig trots att det i samhället finns gott om utbildad finskspråkig

personal. Berättelsen och hela rapporten visar en finskspråkig handikappgrupps vardag med inslag av strukturell diskriminering.

3.6 Inflytande

Trots att inflytande för de nationella minoriteterna är en av grundstenarna för den nationella minoritetspolitiken är samhällets ekonomiska stöd till detta begränsat. Ett exempel på detta är att Sverigefinländarnas delegation fram till år 2005 av regeringen fått ett årligt anslag på 280 – 300 000 kronor. I övrigt finns det idag inget ekonomiskt stödet till inflytande för sverigefinnar. Detta trots att riksorganisationer strävat efter detta. Ett flagrant exempel på den strukturella diskrimineringen är behandlingen av Sverigefinska pensionärsförbundet med ca 7000 medlemmar över hela landet. Organisationen har i flertalet fall ansökt plats i regeringens pensionärsråd. Trots detta har pensionärsorganisationen vägrats inträde. För att en ansökan skulle kunna beviljas krävs att organisationen har minst 30 000 medlemmar.

Ett sådant krav är omöjlig att uppfylla av en organisation som företräder en minoritetsgrupp.

Förutom pensionärsförbundet har Sverigefinska idrottsförbundet ansökt någon form av anslutning till Riksidrottsförbundet. Detta har inte lyckat enkom att organisationen som företräder sverigefinskt idrottsfolk är alltför litet i sammanhanget.

- Europarådet har i sin rapport till regeringen (2003) påtalat problematiken med strukturell diskriminering och anser att Sverige i denna grundläggande fråga inte uppfyller sina åtaganden i Europarådets minoritetspolitiska konventioner.

3.7 För övrigt

De ovannämnda samhällssektorer visar vidden av den strukturella diskrimineringen som drabbar sverigefinnarna. Motsvarande exempel skulle kunna beskrivas från ett antal övriga samhällssektorer såväl inom utbildning, äldreomsorg, fysisk hälsa och kultur.

Bilden av diskriminering på dessa områden liknar den som beskrivits ovan. Det är enligt Sverigefinländarnas delegation av vikt att hela samhällsorganisationen och den allmänna attityden förändras så att även minoritetsgrupperna bereds plats inom samhällets olika strukturer och organisationer.

4. UR DELEGATIONENS REMISSVAR TILL BETÄNKANDET "RÄTTEN TILL MITT SPRÅK"

I sitt remissvar till betänkandet har Sverigefinländarnas delegation lyft fram bl.a. nedanstående frågor med syfte att begränsa rådande diskriminering av gruppen.

- Det föreslagna författningsförslaget beträffande förslag till "Lag om nationella minoritetsspråk" som med utgångspunkt från Sveriges åtaganden i Europarådets minoritetsspråks- och ramkonvention

förutom förvaltningsområden för samiska, finska och meänkieli föreslås omfatta även rikstäckande delar är positivt.

Som utredningen tydligt visar har bristen på implementering av den nationella minoritetspolitiken lett till att myndigheter och beslutsfattare framför allt på kommunal och regional nivå kommit att jämställa minoritetspolitiken med integrationspolitiken. Även Europarådet har i sin rapport till regeringen uppmärksammat problematiken och uppmanat regeringen att vidta konkreta åtgärder med syfte att förstärka de nationella minoritetsspråkens ställning utanför förvaltningsområden. Kommitténs förslag att implementera den nationella minoritetspolitiken i den föreslagna lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk är således helt i linje med Europarådets påpekanden och bl.a. slutsatser i konstitutionsutskottets Rapport "Nationella minoriteter och minoritetsspråk (Rapporter från riksdagen 2004/05:RFR3).

- Det geografiska området av det utvidgade förvaltningsområdet bör enligt utredningen omfatta Gällivare, Kiruna, Pajala, Haparanda och Övertorneå samt samtliga kommuner i Stockholms, Uppsala, Södermanlands och Västmanlands län. – Inom det föreslagna området har finska bevisligen talats av hävd och än idag är finskan ett levande inslag i kommunerna. Även ur administrativ synpunkt - med beaktande av den konstruktion som föreslås i utredningen - är det av vikt att förvaltningsområdet för finska omfattar väl avgränsade områden med tydliga gränser.
- Skyddet av nationella minoriteter och minoritetsspråk bör regleras i grundlagen. – Som utredningen konstaterar togs frågan om omnämmandet av de nationella minoriteterna och deras språk i grundlagen upp i Minoritetsspråkskommitténs betänkande. Som utredningen konstaterar talar erfarenheterna av det konkreta genomförandet av den nationella minoritetspolitiken och bl.a. Europarådets påpekanden beträffande implementeringen av densamma för att nationella minoriteter och deras språk nämns särskilt i regeringsformen. Delegationen tillstyrker utredningens förslag att den pågående Grundlagsutredningen ges i uppdrag att "utreda frågan om ramkonventionens förhållande till regeringsformens bestämmelser om minoriteter".
- Utredningen föreslår att en länsstyrelse i landet bör ges nationellt ansvar för att säkerställa syftet med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk och att detta ansvar bör läggas på Länsstyrelsen i Stockholms län. Enligt Sverigefinländarnas delegation har avsaknaden av en myndighet med ett tydligt ansvar för tillsyn och säkerställande av det konkreta genomförandet av den nationella minoritetspolitiken varit en av de stora bristerna vid implementeringen av minoritetspolitiken. Delegationen tillstyrker förslaget att lägga det nationella ansvaret i frågan till Länsstyrelsen i Stockholms län.
- Beträffande finansieringen av utvidgandet av förvaltningsområdet för finska redovisar utredningen sina bedömningar tillstyrker Sverigefinländarnas delegation förslagen för finansiering av kostnader

för utökandet av förvaltningsområdet för finska till Stockholms- och Mälardalsregionen.

Sverigefinländarnas delegation vill i detta sammanhang särskilt betona den av utredningen föreslagna riktade informationsinsatsen under introduktionsperioden vid genomförandet av utvidgningen av förvaltningsområdet. Att kunskaper och insikter om den grundläggande idén med och målen för den nationella minoritetspolitiken saknas såväl hos den breda allmänheten som hos beslutsfattare talar för en rikstäckande informationskampanj som särskilt berör det utvidgade förvaltningsområdet för finska.

- Som resultat Europarådets kritik beträffande undervisningen i och på minoritetsspråk fick Skolverket år 2004 i uppdrag av regeringen om en ytterligare kartläggning av frågan (U2004/4346/G). Skolverkets rapport kommer att lämnas till regeringen i november 2005. Enligt Sverigefinländarnas delegation är det av vikt att resultaten och eventuella förslag i rapporten beaktas av regeringen och vägs in i beredningen av regeringens aktuella minoritetspolitiska proposition.

5. TILL SLUT

Enligt Sverigefinländarnas delegation belyser Paul Lappalainen's betänkande "Det blågula glashuset" diskrimineringsproblematiken utmärkt. Kapitlet som behandlar diskrimineringens historia är något av det bästa som skrivits i frågan med undantaget av att även den finskspråkiga befolkningen drabbades av den rasbiologiska forskningen.

Sverigefinländarnas delegation tillstyrker med beaktande av ovannämnda synpunkter resonemanget och förslagen som lämnas i betänkandet.

SVERIGEFINLÄNDARNAS DELEGATION

Markku Peura
ordförande
08- 590 80 991
00

Esko Melakari
delegationssekreterare
08- 590 32 326 eller 0708- 41 39

Fakta om Sverigefinländarnas delegation

Sverigefinländarnas delegation är en paraplyorganisation för den sverigefinska nationella minoriteten som bildades år 2000 med sverigefinska riksorganisationer, Svenska kyrkans finskspråkiga arbete, sverigefinska institutioner och ett antal nätverk som sina medlemmar. Antalet medlemsorganisationer är totalt 25.

Delegationen har av regeringen auktoriserats att representera den sverigefinska nationella minoriteten i kontakter med statsmakten, statliga verk och Europarådet i frågor som berör minoritetsgruppen. Statuter och annan information finns på Delegationens hemsida www.sverigefinne.nu.

UTDRAG UR

EUROPEAN CHARTER FOR REGIONAL OR MINORITY LANGUAGES

APPLICATION OF THE CHARTER IN SWEDEN

- A. Report of the Committee of Experts on the Charter**
- B. Recommendation of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the application of the Charter by Sweden**

Finnish Language

Article 11 - Media

“Paragraph 1

The Parties undertake, for the users of the regional or minority languages within the territories in which those languages are spoken, according to the situation of each language, to the extent that the public authorities, directly or indirectly, are competent, have power or play a role in this field, and respecting the principle of the independence and autonomy of the media:

to the extent that radio and television carry out a public service mission:

a. iii. to make adequate provision so that broadcasters offer programmes in the regional or minority languages;”

234. The Swedish Authorities have provided evidence of positive steps taken to encourage and increase the provision of regional or minority language broadcasting. The licences of the public sector broadcasters Swedish Television (SVT), Swedish Broadcasting Corporation (SR) and Swedish Educational Broadcasting Company (UR) prescribe that they must take into account the needs of minority languages, and ethnic minorities. These organisations have also been required to increase their efforts in the current licence period compared with 2001. The means by which this is to be achieved have not been prescribed by the Government, nor (as far as the Committee could determine) have any targets been set, other than that the broadcasters should not reduce the total broadcast time in these languages. The Committee found the Swedish Authorities to be receptive to the idea of developing strategies which have proved successful in the case of other regional or minority languages (e.g. dubbing of children’s programmes).

235. SVT broadcasts in Finnish daily. In 1999, 107 hours were broadcast in Finnish. In 2001, 116 hours were broadcast. There was a daily news programme "Uutiset", a children's programme "Karamelli" and a current affairs magazine "EKG".

236. No evidence was provided as to how UR met its obligations under the licence in respect of Finnish.

237. At meetings with representatives of Finnish speakers during the "on-the-spot visit", it was confirmed that the situation in the media was felt to be fair. There are 9 minutes of television news per day at 17.45. There is a 30-minute television documentary on Sundays and one 30-minute children's programme per week. These programmes are not broadcast during the summer and Christmas periods. There are also satellite programmes available from Finland. There was however some concern expressed about the absence of ring-fenced funding for Finnish programming, and a fear that Finnish programming might, as a consequence, be losing out when budget allocations were being made by broadcasters.

238. The Committee was informed that in the autumn of 2002 it had been announced that EKG, the 1/2 hour weekly current affairs magazine which was broadcast 28 times in 2001 and 23 times in 2002, would be stopped and replaced by 6-10 new thirty-minute programmes per annum. This led to protests in October-November 2002.

239. There are no local television productions in Finnish. The delegation of the Committee was informed that it would be helpful to have local reports, and to have Finnish-medium training for journalists.

240. As to radio, the Finnish radio, Sisuradio, is a division within SR, employing 50 people throughout Sweden, with an increasing audience. During the "on-the-spot" visit, some concerns were expressed that funding had decreased.

241. On the basis of the information received, the Committee considers these undertakings fulfilled, reserving its position however, with respect to the latest news on the reductions made in the TV broadcasts in the Finnish language.

The Committee encourages the Swedish Authorities to collaborate with broadcasters and representatives of the Finnish speakers to ensure that Finnish language programming does not suffer unfairly as a result of budgetary constraints, including, if necessary, ring-fencing funds for Finnish language programmes.

"c.i. to encourage and/or facilitate the creation of at least one television channel in the regional or minority languages;"

242. The Swedish Authorities explain that in the Radio and TV Act (SFS 1996:844) there is a provision for terrestrial transmission of a Finnish TV-channel via Stockholm. The transmission is carried out through an agreement of reciprocity. In 1998, the Finnish TV broadcast to the entire Stockholm region and 26 localities in the country via cable. Although it might be objected that this kind of arrangement is not entirely satisfactory, since, presumably, there is no specific Sweden content on this channel, the Committee considers the undertaking fulfilled.

"d. to encourage and/or facilitate the production and distribution of audio and audiovisual works in the regional or minority languages;"

243. The Swedish authorities point to the obligations of the broadcasters and their Finnish language output. For the same reason as in respect of the corresponding provision relating to Sami, however, the Committee is unable to conclude that this undertaking has been fulfilled. Apart from this, the Committee has not received any information about the encouragement or facilitation of the production and distribution of audio and audiovisual works in Finnish. The Committee is therefore unable to conclude that this undertaking has been fulfilled.

“e. i. to encourage and/or facilitate the creation and/or maintenance of at least one newspaper in the regional or minority languages;”

244. The Swedish authorities in their initial periodical report state that the terms and conditions governing public subsidies for the press include special rules on the allocation of funds to newspapers that address minorities in their own languages. The supplementary information received by the Committee however suggested that the relevant legislation requires a newspaper's contents to be mainly in Swedish to qualify for a general operational subsidy.

245. In response to the Committee's questions, the Swedish authorities have further explained that newspapers not written mainly in Swedish can obtain operational subsidies in exceptional circumstances provided they meet the criteria of being directed to linguistic minorities in Sweden, have their main editorial office in Sweden and distribute at least 90% of their subscribed circulation in Sweden.

246. A trilingual (Swedish/Finnish (ca. 30%)/ Meänkieli (small percentage) newspaper called Haparandabladet receives a general operational subsidy. It has a circulation of 4 000. Two newspapers, Ruotsin Suomalainen and Viikkoviesti, receive operational subsidies in exceptional circumstances. They are weekly papers. Each paper receives SEK 2 Million per annum.

247. The Committee concludes that this undertaking has been fulfilled.

“f. ii. to apply existing measures for financial assistance also to audiovisual productions in the regional or minority languages;”

248. The Swedish Authorities again pointed to the obligations of broadcasters under their licences, and the ensuing programme output. The Committee considered, however, that it would be appropriate to ensure ring-fenced funding for Finnish programming. Mention was made of agreements between producers and the Swedish Film Institute, but during the “on-the-spot” visit, representatives of the Finnish language media stated that there was no co-operation with Swedish Film Production Company.

249. There was no example given of any audiovisual works in Finnish to which financial assistance had been given outside the remit of the broadcasters, e.g. film funding, CD ROM or online-content funding.

250. The Committee must conclude that this undertaking is formally fulfilled in that existing resources are capable of being applied to productions in Finnish but would like to see evidence in the next periodical report that such financial assistance is given in practice to productions in Finnish.

“Paragraph 2

The Parties undertake to guarantee freedom of direct reception of radio and television broadcasts from neighbouring countries in a language used in identical or similar form to a regional or minority language, and not to oppose the retransmission of radio and television broadcasts from neighbouring countries in such a language. They further undertake to ensure that no restrictions will be placed on the freedom of expression and free circulation of information in the written press in a language used in identical or similar form to a regional or minority language. The exercise of the above-mentioned freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.”

251. The Committee considers this undertaking to be fulfilled.
